

OMUL, CRIMINOLOGIA, ȘTIINȚA

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ

CHIȘINĂU, 2023

Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată,
Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova,
Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne,
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”,
Facultatea de Drept a Universității „Al. I. Cuza” din Iași (România),
Asociația Independentă de Criminologie,
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice,
Universitatea Americană din Moldova,
Federația Sindicatelor din Moldova „Sindex”,
Agenția de Publicitate „Alvia Grup”,
Міжнародний Економіко-Гуманітарний Університет вимені академіка Степана Дем'янчука (Україна),
Одеський державний університет внутрішніх справ (Україна),
Ужгородський національний університет (Україна),
Видавничий Дім „Гельветика” (Україна)

SUB EGIDA
Academiei de Științe a Moldovei

OMUL, CRIMINOLOGIA, ȘTIINȚA

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ

24 MARTIE 2023

CULEGEREA COMUNICĂRILOR
(volumul I)

CHIȘINĂU, 2023

Omul, criminologia, știința. Culegerea materialelor științifice elaborate în baza comunicărilor de la *Conferința științifică internațională*, organizată cu ocazia aniversării a 40 de ani de activitate pe făgașul învățământului și științei și 65 de ani de viață a criminologului Valeriu Bujor, 24 martie 2023, Chișinău.

COORDONATORII EDIȚIEI:

1. Avornic Gheorghe,
doctor habilitat în drept, profesor universitar, Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”.
2. Bujor Valeriu,
doctor în drept, profesor universitar, Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată.
3. Gîrbu Olga,
magistru în drept, Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată.

COMITET ȘTIINȚIFIC:

Președinte: Bujor Valeriu, doctor în drept, profesor universitar.

Vice-președinte: Juc Victor, membru corespondent al AȘM, doctor habilitat în drept, profesor universitar.

Secretar: Gîrbu Olga.

Membrii:

1. Bogatyrev Ivan, doctor habilitat în drept, profesor universitar (Ucraina).
2. Brînza Serghei, doctor habilitat în drept, profesor universitar.
3. Buga Larisa, doctor în drept, conferențiar universitar.
4. Cojocaru Rodion, doctor în drept, profesor universitar;
5. Golovco Ecaterina, candidat în științe, conferențiar universitar (Ucraina).
6. Dunea Mihai, doctor în drept (România).
7. Grecu Raisa, doctor habilitat în drept, conferențiar universitar.
8. Gurev Dorina, doctor în drept, conferențiar universitar.
9. Kulyk Liudmyl, doctor în drept, conferențiar universitar (Ucraina).
10. Maksym Korniienko, doctor habilitat în drept, profesor (Ucraina).
11. Preda Aura, doctor, conferențiar universitar (România).
12. Stati Vitalie, doctor în drept, profesor universitar.

COPERTA ȘI ASISTENȚĂ COMPUTERIZATĂ: Gîrbu Olga

Autorii poartă răspundere pentru conținutul textului prezentat!

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova

„*Omul, criminologia, știința*”, conferință științifică internațională (2; 2023; Chișinău). *Omul, criminologia, știința*: Conferința științifică internațională, [ediția a 2-a, Chișinău], 24 martie 2023: Culegerea comunicărilor/ coordonatorii ediției: Avornic Gheorghe [et al.]; comitet științific: Bujor Valeriu (președinte) [et al.]. – Chișinău: Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată, 2023.

ISBN 978-9975-3418-5-1.

Cerințe de sistem: PDF Reader.

Vol. 1. – 2023. – 801 p.: fig., tab. – Antetit.: Inst. de Științe Penale și Criminologie Aplicată [et al.], sub egida Academiei de Științe a Moldovei. – Texte: lb. rom., engl., rusă etc. – Rez.: engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – ISBN 978-9975-3418-6-8 (PDF).

34(082)=00

ВИЗНАЧЕНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ВИСОКОЮ ПРІОРИТЕТНІСТЮ ОЦІНЕНИХ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ПРОТИДІЇ НЕГАТИВНОМУ СОЦІАЛЬНОМУ ЯВИЩУ У ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

БАЙДА Тарас,

канд. наук, доц., Одеський державний університет
внутрішніх справ, Україна,
ORCID ID: 0000-0002-4355-5685

Summary: The work pays attention to the necessity of further solving of one of the urgent problems for the life of Ukrainian society – anti-corruption in the bodies and units of the National Police. The works of domestic scientists in this field were analyzed; the types of professional activity of police officers with high priority of corruption risks were highlighted and specified. Conclusions were made about the necessity of targeted organizational and control measures in each of the identified areas of professional activity of police officers for the purpose of timely prevention of these negative manifestations in the law enforcement agency.

Key words: National Police of Ukraine, police officers, law enforcement activity, corruption, high priority of corruption risks, the opposition to negative social phenomenon.

Актуальність проблеми. Національна поліція України (далі – НПУ) є одним із спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції та центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ, який (уповноважений суб'єкт – *уточнено нами*) реалізує державну політику у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства та держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [1].

Разом з тим, НПУ з метою організації своєї діяльності забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, здійснення заходів щодо запобігання корупції, порушень законності, службової дисципліни і контроль за їх реалізацією в центральному органі управління НПУ, територіальних (у тому числі міжрегіональних) органах, в установах, що належать до сфери її управління [2-4].

Слід зазначити, що антикорупційна діяльність НПУ базується на виконанні не тільки вітчизняних нормативно-правових актів, а й рекомендацій міжнародних антикорупційних моніторингових механізмів, зокрема, у рамках моніторингового механізму Конвенції ООН проти корупції, оціночного звіту Групи держав проти корупції (GRECO), Стамбульського плану дій Антикорупційної мережі Організації економічної співпраці та розвитку для Східної Європи та Центральної Азії, програм Консультативної місії Європейського Союзу в Україні, Постійної українсько-баварської робочої комісії, заходів Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО.

У 2018 році із урахуванням можливих корупційних загроз у Національній поліції України започатковано проведення внутрішніх антикорупційних агітацій „Поліція без корупції, про що не варто забувати” [3;4].

Доцільно зазначити, що також й вітчизняними вченими протягом останнього часу приділяється певна увага дослідженню корупції як складного соціально-економічного явища. Науковцями розглядаються різні аспекти прояву та шляхи боротьби з корупцією: 1) корупція як *соціально-полі-*

тичний феномен, особливості проявів і механізми подолання цього явища в сучасній Україні було предметом дослідження Є.В. Невмержицького; 2) теоретико-методологічні засади *детінізації економіки та протидії корупції* в Україні в умовах глобалізації досліджувала М.І. Флейчук; розвиток *державно-управлінських механізмів* протидії виникненню корупції у різних сферах життєдіяльності суспільства вивчали Т.П. Попченко (у сфері охорони здоров'я в Україні), Ф.В. Абрамов (економічні аспекти корупції), О.Я. Прохоренко (організаційно-правовий аспект протидії корупційним проявам у системі державної служби України), С.М. Алфьоров та О.В. Ткаченко (адміністративно-правові засади та адміністративно-правовий механізм протидії корупції в органах внутрішніх справ (надалі – ОВС), С.С. Серьогін (механізми попередження та протидії корупції в органах публічної влади України) та ін.; 3) *кримінологічні та кримінально-правові проблеми* протидії корупції аналізував М.І. Мельник; адміністративно-правові заходи боротьби з корупцією в Україні досліджував С.С. Рогульський; 4) адміністративно-правовий аспект *взаємодії суб'єктів боротьби з корупцією* був предметом дослідження Д.Г. Заброди, в тому числі адміністративно-правове *регулювання взаємодії органів внутрішніх справ та громадських організацій* у протидії корупції досліджував В.А. Завгородній; адміністративно-правові засади протидії корупції в Україні, в тому числі в діяльності ОВС (міліції) розглядували М.Ю. Бездольний, І.А. Дьомін, Р.М. Тучак, І.І. Яцків та ін.

Діяльність НПУ щодо запобігання і протидії корупції ґрунтується на таких принципах, як: 1) верховенства права; 2) доброчесності на публічній службі; 3) формування негативного ставлення до корупції; 4) невідворотності покарання за корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язані з корупцією; 5) ефективності та законності використання бюджетних коштів; 6) прозорості та відкритості діяльності; 7) залучення громадськості до антикорупційних заходів [3; 4].

Діяльність НПУ з питань запобігання та виявлення корупції полягає у створенні та реалізації превентивних антикорупційних механізмів, усуненні наслідків можливих корупційних правопорушень та виявленні корупційних ризиків, що виникають при реалізації своїх повноважень.

Як вважає Т.С. Вайда та О.І. Кузнєцов, створення ефективних механізмів запобігання корупції, конфлікту інтересів, порушенню етичних стандартів поведінки, разом з дієвим контролем за дотриманням працівниками органів і установ системи юстиції щодо доброчесності, дозволить зменшити вплив корупційних ризиків на діяльність органів і установ НПУ [5, с. 96-101].

На наш погляд, важливим напрямом у сфері запобігання та протидії корупції є оцінка корупційних ризиків, яка спрямована на виявлення найбільш вразливих до корупції процесів, які мають місце під час здійснення працівниками поліції своїх повноважень, а також причини і умови, що сприяють виникненню корупційних схем.

Опираючись на Антикорупційні програми Національної поліції на 2019-2021 та 2022-2024 роки *серед високої пріоритетності корупційних ризиків у правоохоронній сфері* доцільно виділити наступні види професійної діяльності поліцейських:

- 1) можливе недотримання відповідності напрямів використання державних коштів розпорядниками бюджетних коштів;
- 2) можлива недоброчесність працівника поліції при використанні у своїх інтересах інформації, яка стала йому відома у зв'язку з виконанням службових повноважень;
- 3) потенційна недоброчесність слідчого при здійсненні досудового розслідування, а саме під час прийняття рішення про передачу на зберігання речових доказів;
- 4) можлива недоброчесність працівника поліції під час опрацювання заяв щодо видачі дозволів на використання об'єктів і приміщень, призначених для провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;
- 5) можлива недоброчесність працівника поліції під час складання адміністративних протоколів;
- 6) евентуальна наявність дискреційних повноважень щодо визначення постачальників това-

рів, робіт та послуг при здійсненні допорогових закупівель;

7) ймовірна недоброчесність працівника поліції під час надання таких послуг, як видача дозволів на придбання і перевезення вогнепальної зброї, боєприпасів, інших предметів, на які поширюється дозвільна система: а) видача дозволу на зберігання і носіння; б) переоформлення зброї за місцем її обліку з одного власника на іншого; в) видача дозволу (оформлення документів) на відкриття та функціонування об'єктів дозвільної системи, що працюють з вибуховими матеріалами, піротехнічних майстерень та інших об'єктів; г) видача дублікатів документів дозвільного характеру;

8) можливий вплив працівників поліції або третіх осіб на процедуру надання адміністративної послуги;

9) можлива недоброчесність працівників поліції, які є суб'єктами декларування при виконанні вимог фінансового контролю, що спричиняє вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією;

10) припустиме недотримання працівниками поліції вимог антикорупційного законодавства щодо відмови від одержання подарунків при виконанні службових обов'язків та повноважень, а також декларування отриманих подарунків;

11) ймовірна недоброчесність працівників поліції при замовленні матеріальних цінностей, що призводить до завищення обсягів замовлення матеріальних цінностей з метою використання надлишків в особистих цілях;

12) припустима недоброчесність працівника поліції при списанні матеріальних ресурсів;

13) фіктивний контроль поліцейськими за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів і речовин, на які поширюється дозвільна система [3; 4].

Варто відзначити, що оцінку корупційних ризиків НПУ проведено відповідно до вимог Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02 грудня 2016 року №126, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2016 року за №1718/29848, та Методичних рекомендацій щодо розробки антикорупційних програм органів влади, затверджених рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 19 січня 2017 року №31.

Таким чином, акцентуючи увагу керівного складу органів та підрозділів поліції, а також безпосередньо самих поліцейських і визначених суб'єктів, які здійснюють організаційно-контрольні антикорупційні заходи, можна зменшити ймовірності вчинення корупційних та пов'язаних із корупцією правопорушень.

Висновки. Провівши аналіз нормативно-правової бази чинного законодавства та наукових досліджень щодо протидії корупції в органах та підрозділах НПУ можемо зробити наступні узагальнення.

1. Корупція на сьогоднішній час залишається актуальною соціальною проблемою в українському суспільстві, системна боротьба з котрою передбачає застосування комплексного підходу у всіх сферах громадського життя.

На особливу увагу в контексті піднятої проблеми заслуговує діяльність органів та підрозділів НПУ, котра (поліція – *уточнено нами*) законодавчо наділена владними повноваженнями та, разом з тим, має значні потенційні корупційні ризики щодо подальшого латентного існування цієї проблеми в її лавах.

2. Виділені тринадцять пріоритетних напрямів у діяльності НПУ з високою пріоритетністю оцінених корупційних ризиків не вичерпують всіх потенційних сфер функціонування її правоохоронних органів та підрозділів, а також факторів, котрі можуть негативно впливати на чисельну за особовим складом силову структуру в усіх регіонах нашої країни з їх широкими поліцейськими влад-

ними повноваженнями.

3. Для ефективної боротьби з цим негативним соціальним явищем в органах/ підрозділах НПУ потрібне цілеспрямоване проведення організаційно-контрольних заходів з кожного із вище зазначених напрямів професійної діяльності з метою своєчасного запобігання цим негативним проявам, а також об'єктивний та критичний підхід визначених суб'єктів (осіб органів/ підрозділів НПУ), які є відповідальними за виконання передбачених антикорупційних заходів.

Бібліографічні посилання:

1. *Про Національну поліцію*: Закон України від 2 липня 2015 року №580-VIII (зі змінами станом на 15.06.2022). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 05.02.2023).
2. *Про запобігання корупції*: Закон України від 14 жовтня 2014 року №1700-VII (із змінами та доповненнями станом на 16.07.2019). <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 26.01.2023).
3. *Антикорупційна програма Національної поліції на 2019-2021 роки*. наказ Національної поліції України від 20.03.2019 №246. <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Natsionalna-politsiya-Ukrayiny-27.03.2019.pdf> (дата звернення: 28.01.2023).
4. *Про затвердження Антикорупційної програми Національної поліції на 2022-2024 роки*. Наказ Національної поліції України від 30.12.2021 №1088. <https://od.npu.gov.ua/povidomiti-pro-korupsiyu-v-policiyi/antykorupsiini-prohramy-npu-otsinka-korupsiinykh-ryzykiv-u-diialnosti-npu> (дата звернення: 29.01.2023).
5. Вайда Т.С., Кузнєцов О.І. *Протидія корупції як один із пріоритетних напрямів діяльності держави та органів внутрішніх справ України*. В: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції „Запобігання та протидія корупції правоохоронними органами” (м. Одеса, 16 травня 2014 року). ОДУВС, Одеса, 2014. с. 96-101.

SECȚIUNEA I
CRIMINOLOGIE ȘI PREVENIREA CRIMINALITĂȚII

(panelul „B”)

1.	BENCHECI Marcel – IMPACTUL RĂZBOIULUI RUȘO-UCRAINEAN ASUPRA SECURITĂȚII REPUBLICII MOLDOVA	224
2.	CUCIURCĂ Angela – IMPACTUL SOCIETĂȚII CIVILE ȘI A MASS-MEDIEI ÎN COMBATETEREA CORUPȚIEI	230
3.	FRANȚ Ancuța Elena – PREVENIREA ACCIDENTELOR RUTIERE: UN TEST DE MATURITATE PENTRU SOCIETATEA UMANĂ	235
4.	HRYTSAI Serhii – DIRECTIONS IN PREVENTING AND COMBATING THE ILLEGAL USE OF CRYPTOCURRENCIES	243
5.	VASILOI Djulieta – ABORDĂRI ACTUALE ALE VIOLENȚEI ASUPRA FEMEILOR	247
6.	БЕНЬКІВСЬКИЙ Володимир – ОКРЕМІ КРИМІНОЛОГІЧНІ ТЕОРІЇ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ	252
7.	БОЧАРОВА Наталія, ШКАБАРОВ Вероніка, ПАЛЄЄВА Юлія – ДО ПИТАННЯ ПРО УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ У ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	254
8.	БУДЯЧЕНКО Ольга – СПЕЦИФІКА ОСОБИСТІСНИХ ВІДХИЛЕНЬ НЕПОВНОЛІТНІХ ЗЛОЧИНЦІВ З КОРИСЛИВОЮ ОРІЄНТАЦІЄЮ ДО СОЦІАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА	257
9.	ВАЙДА Тарас – ВИЗНАЧЕНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ВИСОКОЮ ПРІОРИТЕТНІСТЮ ОЦІНЕНИХ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ПРОТИДІЇ НЕГАТИВНОМУ СОЦІАЛЬНОМУ ЯВИЩУ У ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	260
10.	ВОРОНЦОВ Андрій – ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВІКТИМОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗАПОБІГАННЯ ВЧИНЕННЮ КРАДІЖОК З АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ	264
11.	ГЛИНСЬКА Наталія – ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ: ПИТАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ	268
12.	ГОЛІНА Володимир – КОМПЛЕКСНІСТЬ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО НАПРЯМУ ЗАПОБІГАННЯ АВТОТРАНСПОРТНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ	273
13.	ГОРЛАЧУК Олексій – ДЕТЕРМІНАНТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	276
14.	ДАНИЛЬЧЕНКО Юрій – ОСОБЛИВОСТІ ДЕТЕРМІНАЦІЇ ПОРУШЕННЯ ЧИННИХ НА ТРАНСПОРТІ ПРАВИЛ В УКРАЇНІ	280
15.	ДЕНИСОВ Сергій, ТИМЧУК Олексій – ДЕЯКІ КРИМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ТЕОРІЇ АНОМІЇ	284
16.	ДЕНИСОВ Сергій, ЗАЙКА Дмитро – КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ДИТЯЧОЇ ПОРНОГРАФІЇ ЗА СТ. 301-1 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	289
17.	КОМАРИНСЬКА Юлія – СИНЕРГІЧНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА МЕТОДИКИ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ДОМАШНІМ НАСИЛЬСТВОМ	293
18.	КРАВЧЕНКО Олена, ТРЕГУБЕНКО Марина – ІСТОРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СМЕРТНОЇ КАРИ	297
19.	ХРИСТИЧ Інна – КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ АВТОТРАНСПОРТНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	300
20.	ІАКОВЕЦ Ірина – THRESHOLD AMOUNTS OF NARCOTIC DRUGS FOR CRIMINAL LIABILITY	304
21.	ЯСІНЬ Ілона – ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ	307

SECȚIUNEA II
ȘTIINȚELE NON-PENALE LA PREVENIREA CRIMINALITĂȚII

(panelul „A”)

1.	BULAI Iurie – PARTICULARITĂȚILE LEGALE ȘI TACTICE A PROTECȚIEI MARTORILOR, VICTIMELOR ÎN CADRUL PROCESULUI PENAL	312
2.	CERNOMOREȚ Sergiu, FAIGHER Anatolie – UNELE REFLECȚII PRIVIND INFRAȚIUNILE ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII CIRCULAȚIEI RUTIERE	318
3.	СІОБАНУ Ігор, СОТРУТІА Артур – СИСТЕМУ ПЕНІТЕНЦІАРЕЛОУ В СПАЦІУ РОМАНЕСКУ В СЕК. XIV-XX	324
4.	СОЈОСАРУ Radion, JITARIUC Vitalie – PRINCIPIUL LEGALITĂȚII PENALE – ELEMENTE DE CONȚINUT ȘI TENDINȚE EVOLUTIVE	328
5.	СОРЕȚСНІ Stanislav – EXCESUL DE AUTOR: NOȚIUNE, FORME, REGULI DE CALIFICARE	337
6.	СОВАЛЦИУ Ion – DREPTUL LA VIAȚĂ – INVESTIGAȚII EFICIENTE PRIN PRISMA JURISPRUDENȚEI CIEDO	343
7.	DUMNEANU Ludmila, ȘTEFĂNOAIA Mihai – UNELE ABORDĂRI CU PRIVIRE LA ELEMENTUL MATERIAL AL FAPTELOR DE TRAFIC ILICIT DE DROGURI	348
8.	ULIANOVSKI Xenofon – PROTECȚIA JURIDICO-PENALĂ A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR LA NIVEL INTERNAȚIONAL ȘI REGIONAL	353
9.	UTKINA Maryna – INVESTIGATING THE DETERMINANTS OF EFFECTIVE FINANCIAL MONITORING	362
10.	VOLOSHANIVSKA Tetiana, FEDOROV Ihor – CRIMINAL ASPECTS OF THE INVESTIGATION OF COLLABORATIVE ACTIVITIES	364
11.	ZOZULIA Ihor, STOROZHENKO Vileta – THE LATEST METHODS OF MODERN CRIMINALISTICS	367
12.	АВДЄЄВА Галина – ЦИФРОВІ ДОКАЗИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	370
13.	БОГАТИРЬОВ Іван – СТВОРЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ТРИБУНАЛУ В УКРАЇНІ: МІФ ЧИ РЕАЛЬНІСТЬ	375
14.	ГАМАЛЮК Богдан, СЕМЕНЮК Іван – МОРАЛЬНІ АСПЕКТИ У ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА	377
15.	ГАРАСИМІВ Олена, РЯШКО Олена – ПРОБЛЕМИ РОЗСЛІДУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ЗРАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	382
16.	ГУТНІК Аліна – КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОЛАБОРАНТА-ОСВІТЯНИНА	385
17.	ДЕРЕВ'ЯНКО Світлана – ДОСЛІДЖЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ГАЛУЗІ КРИМІНАЛІСТИКИ	389
18.	ОРЛОВСЬКА Наталія, ДЕРМЕНЖИ Мілісента – БОЙОВИЙ ІМУНІТЕТ ЯК КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА НОВЕЛА ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ У ЗАПОБІГАННІ ВІЙСЬКОВІЙ ЗЛОЧИННОСТІ	393
19.	КАПУСТІНА Надія – ПРОЦЕСУАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА ДЕРЖАВНОГО ПРИМУСУ	397
20.	КОЛОДЯЖНИЙ Максим – ВІЙНА І ЗЛОЧИННІСТЬ В УКРАЇНІ: ТОЧКИ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ДОТИКУ	401
21.	КУБАРЄВ Іван, БАРГАН Сергій – ТАКТИКА ДОПИТУ: МЕТОД НАУКОВОГО АНАЛІЗУ КОНТЕНТУ SCAN	405
22.	КОСТЮКЕВИЧ Олександра, КУПЕЛЬСЬКИЙ Олександр – МЕДИЧНІ МЕТОДИ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ МИНУЛИХ СТОЛІТЬ ТА НОВІ НАУКОВІ ПІДХОДИ БОРІТЬБИ З КРИМІНАЛЬНИМИ ПРАВОПОРУШЕННЯМИ	408
23.	ЛЕГА Ольга, ЧЕРНЕНКО Ксенія – ЕКСПЕРТИЗА ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК СКЛАДОВА ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ПОДАТКОВИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	412
24.	МАРТИНЕНКО Наталія – ПРИНЦИПИ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	417

SECȚIUNEA II
ȘTIINȚELE NON-PENALE LA PREVENIREA CRIMINALITĂȚII
(panelul „B”)

1.	GUREV Dorina – EXPUNERE PE MARGINEA UNUI PROIECT DE AMENDARE A ART. 260 ⁶ DIN CODULUI PENAL AL REPUBLICII MOLDOVA	422
2.	MAGHERESCU Delia – ASPECTE PRIVIND CONTROLUL CRIMINALITĂȚII: O ANALIZĂ ASUPRA FENOMENULUI IMIGRAȚIEI CLANDESTINE	427
3.	ODAGIU Iurie, LUNGU Andrei – FUNDAMENTAREA ȘTIINȚIFICĂ A DETECTĂRII COMPORTAMENTULUI SIMULAT	435
4.	PARENIIUC Alexandru, GULCEAC Nicolae – PROCESUL SPECIAL DE INVESTIGAȚII. ABORDĂRI CONCEPTUALE PRIVIND INVESTIGAREA ȘI COMBATerea CRIMINALITĂȚII	440
5.	PROCA Maria – GÂNDIREA CRITICĂ ÎN ANALIZA DE INTELLIGENCE	445
6.	CARP Simon, LARIL Iurie – SITUAȚIA PERSOANELOR AFLATE ÎN ISOLATOARELE DE DETENȚIE PROVIZORIE DIN RSSM ȘI ATROCITĂȚILE COMISE ÎN PRIVINȚA LOR (ANUL 1947)	450
7.	STOLEARENCO Alexandru, STOLEARENCO Cătălina – CADRUL LEGAL INTERNAȚIONAL, AL REPUBLICII MOLDOVA ȘI AL ROMÂNIEI ÎN MATERIE DE JUSTIȚIE PENTRU MINORI	456
8.	МАТІСНКО Тетяна, ДРОБИШЕВСЬКА Вікторія – ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФАЙЛІНГУ У ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОНОЇ СЛУЖБИ	461
9.	МЕДИЦЬКИЙ Ігор – ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ ЗА КОЛАБОРАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ МОМЕНТИ	465
10.	МЕЛЬНИК Дмитро – ЩОДО ПОТРЕБИ УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ В УКРАЇНІ	469
11.	МИРОШНИЧЕНКО Юрій – ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПІД ЧАС СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ	473
12.	МУДРИЄВСЬКА Людмила, ТОРОП Максим – ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В УКРАЇНСЬКІЙ ЮРИДИКО-ПОЗИТИВІСТІКІЙ ПАРАДИГМІ НАПРИКІНЦІ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОРІЧЧЯ	477
13.	ОБРУЧ Юрій – ДО ПИТАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРИЗНАЧЕННЯ КОМП'ЮТЕРНО-ТЕХНІЧНИХ ЕКСПЕРТИЗ	480
14.	ОСИПЕНКО Катерина – ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУДОВОЇ ОЦІНОЧНО-БУДІВЕЛЬНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ З ОЦІНЮВАННЯ ОБ'ЄКТІВ НЕЗАВЕРШЕНОГО БУДІВНИЦТВА	483
15.	ПУГАЧЕНКО Ольга – ВИДИ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ З ЕКОНОМІЧНИХ ПИТАНЬ У МЕЖАХ ЦИВІЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	486
16.	СТЕПАНЮК Руслан – КОМПЛЕКСНИЙ ХАРАКТЕР КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ МЕТОДИКИ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ДОМАШНІМ НАСИЛЬСТВОМ	489
17.	ХАРЕВИЧ Віталій, КАНОКА Ірина – ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ДСТУ EN ISO/IEC 17025 В СУДОВО-ЕКСПЕРТНУ ДІЯЛЬНІСТЬ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	492
18.	ХРИСТЬЯН Анна – ЩОДО ПИТАННЯ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ У ПЕРЕШКОДЖАННІ ЗЛОЧИНАМ	495
19.	ЦІВАЛІЙ Вячеслав – КРИМІНАЛЬНА СУБКУЛЬТУРА, КОНЦЕПТИ „ЗЛОЧИН” І „ЗЛОЧИНЕЦЬ” В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА РАНЬОГО НОВОГО ЧАСУ: РЕГІОНАЛЬНИЙ, ТЕМПОРАЛЬНИЙ ТА ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТИ (ІСТОРІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА)	498
20.	ШАМСУТДІНОВ Олександр – ВИЗНАЧЕННЯ УМОВ, ЩО СПРІЯЮТЬ ВЧИНЕННЮ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ БІОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	504
21.	ЮНАЦЬКИЙ Олександр – СИТУАЦІЙНИЙ ПІДХІД У ПІЗНАВАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СУДУ	509

SECȚIUNEA III
ȘTIINȚELE NON-PENALE LA PREVENIREA CRIMINALITĂȚII

1.	BOTNARU Stela, POZNEACOVA Veronica – CONCEPTUL „CRIME CA MANIFEST” BAZAT PE PROMOVAREA IDEILOR FILOSOFICE	514
2.	CARCELEA Valeriu – DIMENSIUNEA METODOLOGICĂ A FILOSOFIEI JURIDICE	520
3.	CEBOTARI Stanislav – PROFILUL PSIHOCRIMINOLOGIC A HOȚULUI CONTEMPORAN, ÎN ETAPELE SALE DE DEZVOLTARE CA INFRACTOR	525
4.	FURTUNĂ Dorian – EFECTELE ABUZULUI FIZIC ASUPRA COPIILOR ÎN FAMILIE ȘI „CICLUL VIOLENȚEI”	528
5.	GOLBAN Artur – ONEY LAUNDERING METHODS IN E-COMMERCE: HOW BANKS PREVENT AND DETECT SUSPICIOUS ACTIVITIES	534
6.	GRIBINCEA Tatiana – PROTECȚIA DREPTURILOR COPILULUI DIN PRISMA SERVICIILOR DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ	541
7.	KUCIUK Valeriu – REGIMUL JURIDIC AL CURȚII CONSTITUȚIONALE ȘI VACANȚA FUNCȚIEI DE JUDECĂTOR CONSTITUȚIONAL	546
8.	LEANCĂ Viorica – PERCEPȚII CONTRADICTORII ALE SECURITĂȚII ÎN CONTEXTUL INSTABILITĂȚII SOCIALE	558
9.	PELIN Nicolae – ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ, ОСНОВАННЫЙ НА ЛОГИКЕ И ПРАВО	562
10.	PISARENCO Constantin, PISARENCO Serghei – PREVENIREA INFRAȚIUNILOR LEGATE CU SINDROMUL BURNOUT AL LUCRĂTORILOR MEDICALI	569
11.	RACU Igor, NICOLAESCU Eliza – DIMINUAREA COMPORTAMENTULUI DELINCVENT LA ADOLESCENȚI	574
12.	SAVCA Lucia – PREVENIREA COMPORTAMENTULUI ANTISOCIAL LA ADOLESCENȚI	582
13.	SCHIȚCO Nicolae – VALERIU BUJOR CA PROMOVATOR A ȘTIINȚEI ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI	588
14.	SIMION SIMION Dănuț, EFODE Igor – COMUNICAREA ÎN INSTITUȚIILE DE TIP ÎNCHIS, ARMATĂ, POLIȚIE	589
15.	ȚĂRALUNGĂ Victoria, TROCIN Ana – PROTECȚIA FEMEII ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI SEXUALE ÎN PERIOADA CONFLICTELOR ARMATE: ASPECTE TEORETICO-PRACTICE	593
16.	ВОРОЖБИТ-ГОРБАТЮК Вікторія – ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ АНТОНА МАКАРЕНКА ДЛЯ СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ НЕПОВНОЛІТНІХ І МОЛОДИХ ДОРОСЛИХ ПРАВОПОРУШНИКІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	600
17.	КАЛІНІЧЕНКО Зоя – РОЗРОБКА ПРАВОВИХ МЕТОДІВ ЛІКВІДАЦІЇ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ, ЯК СКЛАДОВОЇ КОРУПЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	604
18.	КРІЩАК Іван – КРИМІНОТЕОЛОГІЯ В АСПЕКТІ ПРАВОВОЇ ДІЙСНОСТІ: МИНУЛОГО, ЧИННОГО (ДІЙСНОГО, ТЕПЕРІШНЬОГО) ТА МАЙБУТНЬОГО (БАЖАНОГО) ПРАВА	607
19.	ЛЬОВКІНА Олена, БОГДАНОВСЬКИЙ Дмитро, БОГДАНОВСЬКИЙ Ігор – ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ПОВЕДІНКИ ЯК ВІДПОВІДЬ НА СОЦІАЛЬНІ, ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ФІНАНСОВІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ	611
20.	НАУМКА Світлана, КАРАГІОЗ Руслан – ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБОРОННОЇ ВНУТРІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ	615
21.	ОЛІЙНИК Олександр, КЛИМАСЬ Руслан, ЛИМАРЄВА Юлія – ЗВ'ЯЗОК ФІЗИКИ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ ЗЛОЧИННОСТІ. ФІЗИЧНІ ЗНАННЯ В ГАСІННІ Й ДОСЛІДЖЕННІ ПОЖЕЖ	618

22. СУХОВІРСЬКА Людмила, ГРИЩЕНКО Вячеслав, БОЛІЛІЙ Василь – ПРОФІЛАКТИКА ПІДЛІТКОВОГО АЛКОГОЛІЗМУ
 ЯК ДІЄВИЙ МЕТОД ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ, ВИЗНАЧЕННЯ, СТАТИСТИКА, ПІДХОДИ, МЕТОДИ 623

SECȚIUNEA IV

APORTUL TINERILOR CERCETĂTORI ÎN STUDIUL CRIMINALITĂȚII

1.	BINZARI Grigore – TACTICA AUDIERII BĂNUITULUI/ÎNVINUITULUI DE COMITEREA INFRAȚIUNII DE ESCROCHERIE	627
2.	BOLDESCU Anastasia – ANALIZA SITUAȚIEI PRIVIND RĂSPUNDEREA PENALĂ PENTRU VÂNATUL ILEGAL ÎN ȘTIINȚA DREPTULUI PENAL AL REPUBLICII MOLDOVA	631
3.	BUJOR Constantin – NARCOMANIA ÎN RÂNDURILE ADOLESCENȚILOR ȘI UNELE MĂSURI DE COMBATERE	637
4.	CHEPESTRU Ana-Maria – EVOLUȚIA CADRULUI NORMATIV CU PRIVIRE LA DEZORDINILE ÎN MASĂ	645
5.	CIOCHINĂ Snejana, SPÎNU Oleg – ANALIZA LEGISLATIVĂ ÎN SECTORUL CONSTRUCȚIILOR. PREVENIREA ȘI COMBATEREA CONSTRUCȚIILOR NEAUTORIZATE ȘI ALTE PROBLEMATICI LEGISLATIVE LA NIVEL NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL	651
6.	КОЛАРЬ Ольга – ЗАКОНОДАТЕЛЬНОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ КАК ОДИН ИЗ ИНСТРУМЕНТОВ БОРЬБЫ С РАСПРОСТРАНЕНИЕМ ДЕЗИНФОРМАЦИИ	657
7.	CUȚULAB Ala – SĂNĂTATEA PSIHICĂ CA ELEMENT DEFINITIV AL PERSONALITĂȚII UMANE ÎN SĂVÂRȘIREA VIOLENȚEI	663
8.	DONICĂ Iana – PROCEDURA ÎNCERPERII URMĂRIRII PENALE	668
9.	GERASIMENCO Violeta – ABORDĂRI CONCEPTUALE PRIVIND VIOLENȚA ÎN CONTEXTUL IDENTIFICĂRII VIOLENȚEI ÎN FAMILIE	673
10.	GUGULAN Evghenia – REGLEMENTĂRI PRIVIND RĂSPUNDEREA DE MEDIU ȘI PROTECȚIA MEDIULUI PRIN DREPTUL PENAL LA NIVELUL UNIUNII EUROPENE	678
11.	MIZDRAN Mihai – ANALIZA PRACTICII NAȚIONALE ȘI A CTEDO PE CAUZELE PRIVIND VIOLENȚA ÎN FAMILIE ȘI MĂSURI, STRATEGII NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE DE PREVENIRE A VICTIMIZĂRII MINORILOR	684
12.	MIZDRAN Mihai – ASPECTELE JURIDICO-PSIHOLOGICE PRIVIND PREVENIREA ȘI COMBATEREA CRIMINALITĂȚII ÎN RÎNDUL MINORILOR	693
13.	MOISOIU Roxana – NORMALITATE ȘI ANORMALITATE. ABORDAREA PERSONALITĂȚII CRIMINALE – TEORETIZARE ȘI PARTICULARIZARE	698
14.	MUNTEANU Andrian – ROLUL MANDATELOR DE SECURITATE ÎN PRACTICA INTERNAȚIONALĂ	704
15.	PAPANAGA Cristina – FORMELE INFRAȚIUNII UNICE CARE NU SE REGĂSESC ÎN CAZUL SPĂLĂRII BANILOR	709
16.	SAMOILENCO Victor – CAUZAȚIATEA ȘI FACTORII DE RISC AI VIOLENȚEI CARCERALE	715
17.	SAMOILENCO Victoria – ALCOOLISMUL CA PATTERN ÎN MECANISMUL INFRAȚIUNILOR DE MARE VIOLENȚĂ	720
18.	SOROCEANU Igor – PREVENIREA HIPOTERMIEI – CA FORMĂ DE PREVENIRE A ACTIVITĂȚII MERCENARILOR, STUDIUL CAZUISTIC AL ANULUI 2022 REALIZAT PE TERITORIUL MUN. CHIȘINĂU	728
19.	STRATAN Andrei – CATEGORIILE DE BUNURI DOBÂNDITE PRIN SĂVÂRȘIREA INFRAȚIUNILOR PREVĂZUTE LA ART. 238 CP RM	736
20.	TIHON Vitalie – RETROSPECTIVA REGLEMENTĂRIILOR NORMATIVE PRIVIND COMBATEREA INFRAȚIUNII DE HULIGANISM	742
21.	БОНДАРЕНКО Інна – КРИМІНОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ, СПІВВІДНОШЕННЯ ТА МЕЖ ЛЕГІТИМНОГО ОПРИЛЮДНЕННЯ ЗАВДОМО І НЕЗАВДОМО НЕДОСТОВІРНИХ ВІДОМОСТЕЙ У ПУБЛІЧНІЙ ДИСКУСІЇ	748
22.	ГАВРИЛЕНКО Надія – ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ ТА ЇХ РОЛЬ У ЗАПОБІГАННІ ПЕНІТЕНЦІАРНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ	752
23.	ДАНИЛЬЧЕНКО Павло – СТАН КРИМІНАЛЬНОГО РАДИКАЛІЗМУ СЕРЕД ПЕРСОНАЛУ УСТАНОВ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ В УКРАЇНІ	756
24.	БАРБАШ Дар'я – СТЕРЕОТИП, ЙОГО МІСЦЕ В ЗЛОЧИННОСТІ ТА ВПЛИВ НА СУДДЮ ПІД ЧАС РОЗГЛЯДУ КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ	760
25.	КАРПУШИНА Марія – КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗЛОЧИНИ В МЕДИЧНІЙ ГАЛУЗІ	763
26.	КУНДЕЛЬСЬКА Ірина – КРИМІНОЛОГІЧНА ДЕТЕРМІНАЦІЯ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЯ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ	767
27.	ЛАЦЬКО Анна – КРИМІНОГЕННА ДЕТЕРМІНАЦІЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ	771
28.	ПАНАСЮК Вікторія – КЛАСИФІКАЦІЯ СПОСОБІВ ВЧИНЕННЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ЩОДО ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ	776
29.	РИБАЛЬЧЕНКО Олег – НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ ЯК КРИТЕРІЙ НЕБЕЗПЕКИ ОСОБИСТОСТІ	779
30.	РУКІНА Діана – ОКРЕМІ ПИТАННЯ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ РЕЦИДИВНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ	782
31.	СІРЕЦЬ Олександр – АКТУАЛІЗАЦІЯ ЧИННИКІВ КОРИСЛИВОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В СФЕРІ ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА	786
32.	ФІЛАТОВА Євгенія – ПОКАРАННЯ ЗА ЗЛОЧИН У СФЕРІ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ ОРГАНІВ АБО ТКАНИН ЛЮДИНИ. ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН	789
33.	ЦУРКАН Євгеній – ДОВЕДЕННЯ ДО САМОГУБСТВА: ПРОБЛЕМИ ЗЛОЧИННОСТІ ТА ЗАПОБІГАННЯ ЇЇ	793